

[Christmas Møller.]

Tilhængere af den om at give os Materiale til Raadighed, saaledes at man virkelig kan bygge noget derpaa.

Det ærede Medlem Hr. Olav Olsen, som jo i Efteraaret 1928 røg en lille god Cigar sammen med den nuværende højtærede Statsminister, og som den Gang satte Afgiften paa Cigarerne ned, talte nu om, hvorledes Tobaksindustrien udnyttede Forbrugerne. Jeg spørger det ærede Medlem Hr. Olav Olsen: Er der da ikke Konkurrence paa dette Omraade? Jeg spørger det ærede Medlem Hr. Olav Olsen: Er der ikke tilstrækkelig mange Virksomheder paa dette Omraade? Vi har jo dog en Mængde forskellige Virksomheder paa dette Omraade, i 1928 648. Jeg spørger videre det ærede Medlem Hr. Olav Olsen: Naar der ryges her i Landet et Par Hundrede Millioner Cigarer om Aaret, naar der nu vel snart ryges 1 500 Millioner Cigaretter om Aaret, naar Tobaksforbruget er af en saadan Størrelse, at Statsafgiften andrager mellem 40 og 50 Mill. Kr. om Aaret, hvis der er en Udnyttelse her, saaledes som han taler om, hvorfor tager Andelsbevægelsen saa ikke fat? Er dette ikke en tilstrækkelig Grund? Hvorfor kan det ærede Medlem da ikke faa den til det? Jeg synes, det ærede Medlem selv var inde derpaa, at Andelsbevægelsen har en saadan Karakter her i Landet, at den i høj Grad kunde bryde Magten i det Øjeblik, denne misbrugtes.

Jeg sammenfatter da mine Betragtninger angaaende hele dette Spørgsmaal og angaaende det forelagte Lovforslag i følgende: Vi Konservative er villige til, saaledes som det er udtrykt i vort Program, naar bestemte Tilfælde angaaende Monopoler og Truster og deres Misbrug forelægges os, da at tage op til Undersøgelse og Overvejelse Foranstaltninger, som kan hindre disse Misbrug; men vi benægter paa det mest kategoriske, at der fra Trustlovens Tilhængeres Side er fremkommet noget som helst, der tyder paa, at vort Lands økonomiske Forhold skulde begrunde en national Trustlovgivning. Jeg henviser atter til min Tale i Rigsdagssamlingen 1929—30. Vi tror paa, at intet klarere og stærkere holder de økonomiske Kræfter i Ave end den frie Konkurrence, og alle de Erfaringer, som man Verden over — og ogsaa i vort Land, hvor vi under Krigen havde rig Lejlighed dertil — har indhøstet angaaende Regeringsforanstaltninger paa det økonomiske Livs Omraade, viser, at disse ikke skaber den billigere Produktion, den billigere Omsætning, men tværtimod i over-

maade mange Tilfælde betød en Fordyrelse, som senere kom til at ramme overmaade haardt.

Vi vil derfor ikke kunne gaa med til det foreliggende Forslags Gennemførelse. Vi kan ej heller sige, at Lovforslaget, selv om det paa adskillige Punkter blev stærkt begrænset og stærkt ændret, kan faa en saadan Affattelse, at vor Medvirkning kan opnaas. Men vi maa sige til Regeringen det samme, som jeg sagde i Fjor: Begynd med at give os Eksempler, som beviser, at vort Lands økonomiske Liv er af en saadan Karakter, at den store Kapital-sammenslutning eller den store monopoliserede Virksomhed har Magt paa det paa-gældende Omraade, at det ikke er muligt gennem Andelsbevægelsen eller kooperative Foretagender, ved Stiftelsen af nye at paaføre den Konkurrence, som vi mener er nyttig.

Vi siger til Regeringen: Giv os Eksempler paa, at vort Lands Erhvervsliv har en saadan Karakter; vi kan da begynde at tale om Sagen, undersøge den og overveje den. Men saa længe dette ikke er Tilfældet, maa Regeringen finde sig i, at vi tillægger Fremsættelsen af det foreliggende Lovforslag og Ønsket om dets Gennemførelse ganske andre Motiver end Ønsket om at komme Storkapitalen til Livs, at vi deri ser Regeringens Ønske om at paa-begynde en Socialisering af hele dette Lands Erhvervsliv, en Socialisering, som vi naturligvis med alle til Raadighed staaende Midler vil bekæmpe.

Og jeg tilføjer til Slut, at saaledes som de økonomiske Forhold former sig i dette Land her ved Aarsskiftet, med de overordentlige Vanskeligheder, vi staar overfor, saa er det vor faste Overbevisning, at det er ikke Ekspropriation og Fæstelovgivning paa Landet, det er ikke Socialisering for Byerhvervene, som det er Tidens Gerning at øve, men Regeringen skulde i meget højere Grad prøve paa, om det ikke var muligt for den at fremkomme med Forslag, som ikke gjorde det vanskeligere for Erhvervslivet at udøve sin Gerning, men som tværtimod gjorde det lettere og under de trange Vilkaar, hvorunder det arbejder, kunde skabe en Mildnelse af den Krise, vi lever under.

Rasmussen (Gylling): Jeg vil gerne indlede med et Par Bemærkninger af mere principiel Karakter. Det er jo en Kendsgerning, at Truster og Karteller findes her i Landet og findes over hele Europa, over hele Verden; det er der da heller ingen, der vil benægte, endskønt